

ti čisto novi, a za živinozdravstvo silo važni poskusi izpali.

Obrtniška novica.

Železo se podražuje.

Fužine Terniške, Rihenuške in Storeške so povišale ceno železa za 5 gold. pri bačvi (toni). Zgornješlezke fužine povišale so ceno za 2 marki (1 gld. 20 kr.) in tudi iz Westfalna se naznanja zvišana cena.

Národno-gospodarske stvari.

Avstrijska deželjska banka,

njeni najnovejši sklepi in njena razna podjetja

(Konec.)

Ravno tisti dan, ko je zborovala izredna glavna skupščina avstrijske deželjske banke (österreichische Länderbank) se je vršila glavna izredna skupščina avstrijske planinske rudarske družbe tudi pod predsedstvom grofa Wodzickega. Zbralo se je 31 delničarjev, ki so vsega skup 23.500 delnic zastopali. Po kratkem razjasnenju združivnih in kupnih pogodb, katere so bile, odkar se je družba ustanovila, sklenjene, je upravni svetovalec dr. Luggin utrjeval vse predloge, ki so stali na dnevnem redu. Kar se tiče izdaje nadaljnjih 150.000 delnic, se je najprej pokazalo, da je potreba, da se mora onim pogodbam vstreči, ki so bile z Innerbergško in Marijacejsko družbo sklenjene. Kar se tiče izdaje delnic namesti prioritet, kaže in povdarja dr. Luggin koristi, katere so s tako operacijo zvezane, kajti tako bodo vse delnice vrgle ravno meren in stalen dobiček. Predlogi so bili enoglasno sprejeti in sklenjeno je bilo: nadaljnjih 150.000 delnic avstrijske planinske rudarske družbe izdati in kapital tako na višino od 30 milijonov povzdigniti. Upravni svet je bil zato pooblaščen, da delnice ali proti gotovemu vplačevanju izdā ali pa da jih delničarjem fuzioniranih rudarskih družeb prepusti. Naposled se je upravitvenemu svetovalstvu pravica dala, da potem, ko bode sklenjena prememba pravil potrjena, še 200.000 delnic, delnico po 100, izdā, s čemur se bode delniški kapital na 50 milijonov gold. pomnožil.

Neposredno pred glavno skupščino je upravni svet imel svojo sejo, v kateri se je osnovalni odbor ustanovil. V tem odboru so gospodje: dr. Benischko, C. Avgust pl. Frey, dr. Luggin, Karol Sarg in dr. Schreiner, katerim predsednik je vladni svetovalec Hahn.

Šolske stvari.

Zborovanje šolskih društev:

„Vdovskega učiteljskega društva“, „Slovenskega učiteljskega društva“ in „Narodne šole“ v Ljubljani.

Po mnogoletni navadi naj „Novice“ tudi letos o teh zborovanjih kaj malega povedó. Vršila so se 22. dne septembra.

Ob 8. uri zjutraj bila je v cerkvi sv. Jakoba kot vvod zborovanju sv. maša, katero so služili prečastni prošt gosp. dr. Jarc. Petje, s katerim so naši gosp. učitelji povelicevali sveti obred, bilo je tako krasno, da si naš narod res sam sebi more čestitati, da šteje take

izvrstne pevske moči med svojim učiteljstvom. — Ob 9. uri pričela so se zborovanja v prostorih katoliške družbe; radostni smo videli vse sedeže prostorne dvorane zasedene, v dokaz, da naše učiteljstvo ni nečimurno o zadevah, katere mu služijo v korist.

Najprej zborovalo je „Vdovsko učiteljsko društvo“. Gospod dr. A. Jarc pričel je zborovanje kot predsednik s prisrčnim pozdravom in izrekel resnično veselje, da se je sešlo toliko udov. Potem je naznanil, da je nemila smrt vgrabila to leto društvu dva uda, namreč vpokojenega učitelja ljubljanske normalke g. Martina Ivanetiča in pa bivšega učitelja Jern. Štamcarja iz Črnega Vrha pri Idriji, ter povabil nazoče, naj izrazijo rajnima svoje sočutje z vstanjem, kar se je zdajci zgodilo. Omenil je gosp. prvosednik dalje, da je vrlega tajnika in blagajnika gosp. Mateja Močnika to leto trla nevarna bolezen; vendar ga je mili Bog ohranil društvu na veliko veselje; — vsi nazoči udje pritrdijo predsedniku s krepkimi „živio“-klici. Dalje omeni g. predsednik, da „vdovsko učiteljsko društvo“ deluje zdaj že dvajseto in eno leto, — da je iz malega šibkega drevesca izrastlo krepko drevo in da je bil blagoslov Božji vidoma razlit nad njegovim delovanjem, kar dovolj očitvidno kaže to, da društvo premore že okoli 40.000 gold.

Ozir po svetu.

Gozdovi, lov in ribarstvo

v rumunskih transilvanskih Alpah.

Na meji med Rumunijo in Erdeljskim (Sedmograškim) dvigujejo se od izhoda do zahoda transilvanske Alpe (planine). Popisati hočem tu le oni oddelek, ki se razprostira na izhodu vulkanskega prehoda do reke Aluta (Olt). Po tem delu vije se Lotru proti Aluti, in po njem se imenuje dolina „lotrska“ (roparska).

Švica, Tirolska, Kranjska in vse druge zahodne gorate dežele imajo jedva toliko romantičnih dolin, kakor je lotrska. Dolga je več ko 14 ur; od nje se odcepljó na desno in levo stranske doline ali prav za prav struge, katerih največe se zovejo: Vasiljad, Paskoja, Vojnasa, Vojnasica, Lahorica itd. Priroda se tukaj kaže še v svojem prvotnem stanju. Čuditi se moraš obilnosti in mnogovrstnosti rastlin; posebno praproti in povodne rastline se odlikujejo po svoji velikosti. Jelke, smreke, javori in jeseni rasto skupaj v dolini, višje gori v hribih mine mnogovrstnost rastlinstva, javori in jeseni se vidijo bolj redkoma, in v visočini 3500' nadmorske visokosti vidiš le še jelke, a te tako visoke, kakor se morejo opazovati le ondi, kjer se človeška roka nikdar še ni dotaknila veličastne narave. V Lahorici stojé macesni, katerih debela merijo 1.5 m. v premeru, v Paskoji in drugod pa hrastje. Tu še nikdar sekira ni zadonela, gozdi so še v prvotnosti in raznovrstnosti, kakor jih je narava ustvarila in božja vsemogoča roka jim dala rasti. Na stotine oralov gozda je nevihta podrla, na tleh ležé čez dvesto let stare smreke in orjaške bukve, a iz razvalin kalí uže zopet novo življenje.

Drugod najdeš zopet sredi zelenega gozdovja prostrane planjave, pokrite s črnim pepelom. Čubani (ovčarji) so jih zažgali, ki potrebujo paše za svoje čede.

Kedar sneg kopní in se združijo vode iz posameznih potokov v globoki lotrški strugi, narašča Lotru mahoma. Skale in veliko kamenje, drevesa s koreninami vred valí reka seboj; kjer je struga ozka, ondi si deroča voda sama zapre pot, a potem narašča tem huje, dokler se silno močjo ne predre mogočnega napotja. V divji prostosti valí se navzdol, dokler si zopet sama se